

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 12. september 2014
Kontor: Procesretskontoret
Sagsbeh: Helene Hvid Christensen
Sagsnr.: 2014-0030-2460
Dok.: 1284531

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1460 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 26. august 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Karen Hækkerup

/

Henrik Hjort Elmquist

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1460 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, om det er muligt at lempe reglerne, så det bliver nemmere for pårørende for Syriens-krigere at få en dødsformodningsdom, herunder om det er juridisk muligt og hvad ulemperne i givet fald kan være. Såfremt ministeren ikke mener, at det er muligt at lempe på reglerne, bedes ministeren oplyse, om ministeren vil sikre en hurtigere sagsbehandling af denne type sager ved domstolene. Der henvises til artiklen ”Efterladte må vente længe på svar om faldne i krig”, bragt på www.politiken.dk den 23. august 2014.”

Svar:

Skifteretten afsiger efter anmodning kendelse om, at en person er død, hvis det kan anses for sikkert, at den pågældende er afgået ved døden, uden at dødsattest kan udstedes jf. dødsboskiftelovens § 5, stk. 1. Det fremgår af forarbejderne til dødsboskiftelovens § 5 (lovforslag nr. L 120 af 8. december 1995, Folketingstidende 1995-96, tillæg A, side 2844), at sikkerhed for, at en person er død, almindeligvis vil foreligge ved f.eks. skibskatastrofer under omstændigheder som ved ”Estonias” og ”Hans Hedtofts” forlis, hvor skibene sank i et iskoldt hav, eller i tilfælde, hvor et skib eller fly f.eks. udbrænder, uden at der er efterladt nødvendige livstegn til identifikation af de ombordværende.

Såfremt det ikke med sikkerhed kan konstateres, at den pågældende er død, kan der eventuelt efter anmodning afsiges en dødsformodningsdom efter reglerne i borteblevneloven.

En dødsformodningsdom indebærer, at en forsvunden person anses for død i retlig henseende, således at boet kan skiftes, og at arv, livsforsikringer og pensioner mv. kan udbetales til de efterladte.

Efter borteblevnelovens § 5 kan det efter offentlig indkaldelse ved dom bestemmes, at en borteblevne skal anses for død. Anmodning om offentlig indkaldelse kan indgives, når der er gået 5 år, siden den borteblevne sidst vides at have været i live, jf. borteblevnelovens § 6, stk. 1.

Hvis den borteblevne dengang var i livsfare, eller der i øvrigt efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder er en særdeles høj grad af sandsynlighed for, at den pågældende er død, er fristen kun 6 måneder, jf. borteblevnelovens § 6, stk. 2.

Reglerne om, hvor lang tid der skal gå, før der kan rejses en sag om afsigelse af dødsformodningsdom vedrørende en forsvunden person, har til formål at ramme den rette balance mellem forskellige hensyn. På den ene side er der et hensyn at tage til den borteblevne, hvis bo i givet fald bliver skiftet. Henset til en dødsformodningsdoms omfattende og indgribende retsvirkninger er det således afgørende, at fristerne har en længde, der gør, at man kan gå ud fra, at en person, der ikke har givet livstegn inden fristens udløb, normalt er død. Heroverfor er der et hensyn til de efterladte, som indebærer, at fristerne ikke bør være længere, end det er nødvendigt. Det skyldes, at det ofte kan have væsentlig økonomisk og juridisk betydning for de pårørende at få en retlig afklaring. Hertil kommer, at de efterladte også følelsesmæssigt vil have behov for en afslutning.

Efter regeringens opfattelse afspejler reglerne om dødsformodningsdomme den rette balance mellem de ovenfor nævnte hensyn til henholdsvis den forsvundne person og de pårørende. Regeringen har derfor ikke planer om at foreslå ændringer af de omhandlede regler.